

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: **Geopolitika globálních a regionálních aktérů v Jihočínském moři**

Autor práce: **Josef Lochman**

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy

Autor v úvodu definoval cíl práce, který se v kombinaci se zvolenou metodikou zdá být přiměřený úrovni bakalářské práce. Z cíle pak vycházejí tři výzkumné otázky. K jejich formulaci pomáhají úvahy, které jsou však nesprávně až za samotnými otázkami, takže navozují dojem odpovědí. Otázka 3 týkající se vymezení sporného území by logicky měla být na začátku.

Práce s literaturou

Autor zvolil metodu systematické rešerše (viz dále), takže práce s literaturou je podstatná. Je znát, že autor zdroje přečetl, porozuměl jim a správně je využívá v rámci zvoleného postupu analýzy. Oceňuji práci s vyhledáním relevantních článků, které všechny pochází z anglicko-jazyčných odborných periodik. Připomínku mám k výběru teoretické literatury, kdy autor mohl použít aktuálnějších děl než Dalbyho, Doddse, Ó Tuthaila či Tomeše pocházející převážně z 90. let minulého století. Taktéž mi chybí diskuze k objektivitě používaných textů. Autor si musí uvědomit, že analyzuje geopolitický konflikt, kde názorová vyhraněnost je běžná i v odborné literatuře. V rámci kritické geopolitiky se tak pracuje s diskurzí, které se snaží odhalit zaujatost autorů dle ideologické či geografické pozice.

Metodika práce

Systematická rešerše je vhodná metoda pro počátek dlouhodobějšího – velmi konkrétně zaměřeného výzkumu, protože, jak autor sám správně poznamenává, zjišťuje dosažený stav poznání. Zde se mi však zdá, že autora spíše svazovala pro obsáhlejší či komplexnější analýzu. To, že nakonec pro analýzu použil jen 12 článků je pro výsledek omezením. Autor sledoval tři základní otázky relevantní k cíli práce. Ale toto je geopolitika, která je velmi rozmanitá ve svých pojetích, přístupech i aspektech a přečtení jiných textů na témata z příbuzných oborů (demografických, ekonomických, kulturních, apod.) by mu umožnilo komplexnější představu o podstatě konfliktu. Takto jsou závěry velmi zjednodušující a zřejmě velmi nepřesné. Je potěšující, že k tomu došel v závěru i sám autor.

Analytická část práce

Autor postupoval v souladu se zvolenou metodikou, z článků si definoval nejcitovanější „faktory“ týkající se konfliktu v Jihočínském moři, které následně analyzoval. Souhrnem analytické části je tabulka 3 na straně 33. Je bohužel nepřehledná, zřejmě se autorovi rozhodl druhý řádek, takže mi chvíli trvalo, než jsem pochopil význam sloupců. Byť jednotlivé faktory podrobněji vysvětluje

v kapitolách, mám námitky k jejich označování. Za prvé, faktory konfliktů jsou již v teoretické literatuře jasně klasifikovány (a byly jistě podány i na přednáškách z politické geografii dr. Tomešem). Proto je chybou, že se toho autor nedržel. Uvedený výčet je vzájemně zcela neporovnatelný, protože motá dohromady obecné a konkrétní faktory – národním zájmem (obecný) je (nebo není) přece dohoda USA a Filipín (konkrétní); různá etnika a jejich přítomnost (čili etnická rozmanitost) vyvolává nacionalismus (čínský). Jak může multilaterální spor čili konflikt být příčinou konfliktu? Za druhé, chybí mi podrobněji vysvětlené ekonomické faktory, které jsou dle mého názoru v tomto konfliktu zcela zásadní. Na straně 36 autor zmiňuje faktor „ropná krize“. Pokud je výsledkem rešerše, že jen 1 (!) článek zmiňuje jako faktor napětí ropu, tak je analýza špatně. Zájem Číny o oblast je přeci motivována hlavně problematikou využívání nerostného bohatství, což je čínským národním zájmem (zájmem vládců). Nicméně rád bych vyzdvihl autorovu snahu o podrobné vysvětlení ostatních dílčích faktorů.

Závěry práce

Závěry práce korespondují s vymezeným cílem, čímž práce získává potřebnou sevřenost, i když se mi zdá, že byl závěr psán ve spěchu. Autor odpovídá na jednotlivé výzkumné otázky, které se snaží propojit. Sympatický je kritický přístup autora ke zvolené metodě, zejména v omezenosti zdrojů, jak konstatuje na straně 40.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / **dobrá** / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / **dobrá** / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / **velmi dobrá** / dobrá / nevyhovující

Komentář

V práci se vyskytuje několik překlepů, drobných zejména interpunkčních chyb a stylisticky neobratných výrazů. Jinak text po formální stránce splňuje nároky kladené na tento typ prací. Součástí práce jsou záznamy systematické rešerše v příloze.

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce

Autor si vybral velmi atraktivní, avšak v našich zeměpisných šířkách málo zmiňované téma a prokázal přehled o této problematice. Autor také prokázal, že umí pracovat s odbornou literaturou, osvojil si základy vybraného metodického postupu, prokázal také kritický přístup k tématu a zvolené metodice. Proto doporučuji práci k obhajobě.

Předloženou práci **doporučuji** / **nedoporučuji** k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

Geopolitická situace ve východní a jihovýchodní Asii je velmi komplikovaná. Mohl by autor nastítnit, kdo je v regionu spojenec s kým, případně kde je jaká animozita a proč?

Datum: 2. 6. 2016

Autor posudku: RNDr. Libor Jelen

Podpis: